

מתיקות השבת

יו"ל ע"י ישיבת חיים של תורה - לובלין פניה"ק ירושלים ת"ו | בראשות הגאון רבי מנחם ברוך יאועו שליט"א תלמידו של מרן פוסק חזון בעל 'שבת הלוי' צוק"ל

◆ משיחורנו של מורינו ראש הישיבה שליט"א ◆

מתיקות וערבות הגנון

"ויאצו המלאכים בלוט... ויתמהמה". על תבת ויתמהמה ישנו את הטעם 'ששלת' וזהו טעם נדיר שקיים בקל התורה ארבע פעמים בלבד. ויש לפרש שששלת הוא מלשון משלש הוא מרמז על ההסתפקויות הרבות שיש לאדם, שפעמים רבות הוא מסתפק האם ילך בדרך הימין או ילך בדרך השמאל או שילך בדרך האמצע, וכן אם ילך בדרך הימין, האם ילך בה בשלמיות או למתקה וכן אם הוא ילך בדרך השמאל לגמרי או למתקה, והוא מבין שלא טוב ללכת בשמאל, אלא בימין או בדרך האמצעית וביטויה לצד ימין. והסתפקויות הללו שכיחות בכל דבר, כגון בנותנת הצדקה שאדם מסתפק כמה לתת לצדקה, שראוי לו לברר בדרך הימין או בדרך האמצעית כשהוא נוטה לצד ימין.

חסד משלש

ובששלת רמזו גם השבח המשלש שמשבחחים את ה': **"קדוש קדוש קדוש"**, שלכאורה מודיע משבחחים את ה' בשבח זה שלש פעמים ולא מספיקה פעם אחת או פעמים, אלא לרמז על בריאת העולם, שה' מיטיב לעולם מאז תחלת בריאתו ובאמצע כל זמן קיומו, ועד אחריתו וסופו, וכן בכל אדם בפרטיות, הקב"ה מיטיב לאדם מאז הניצרו ובמהלך כל ימי חייו ועד אחרית ימיו, וכן הוא בכל יום, שה' מיטיב לאדם בתחלת היום ונותן לו אוכל ונשימות לקיומו עד הצהרים ובצהריים שוב נותן לו אוכל ונשימות ובערב נותן לו שוב את הטובות הללו.

וכל טעמי המקרא בתורה הם כמו גנון על המלים, המילוד שהקב"ה פונה אלינו בשינה ונפלה ובמתיקות גדולה, כמו שהקב"ה פנה לאברהם אבינו באהבה ואמר: **"פי ידעתי"**, וידעתיו הוא לשון של ידידות ואהבה, והטעם עליו הוא 'דיבע' והגנון שלו יורד מטה, ללמוד שהקב"ה אוהב מאד את אברהם ויכנילו יורד אליו מרב אהבתו העצומה כלפיו. ואם היה בני אדם שומעים, את

קול הגנון הערב שהקב"ה קורא לנו לשוב אליו באהבה, היו משליכים את כל הגלי עולם הזה מאחרי גבם והיו עוסקים בכל לבם ונפשם בתורה ובמצוות מתוך אהבת ה' ומדות טובות.

תפילת ה'עמידה'

וטעם המקרא 'ששלת' כתוב בפעם הראשונה בפרשתנו בתבת **"ויתמהמה"**, ובבאור הענין לקדים מה שהתורה מספרת על העיר סדום שהיו אנשים רעים וחסאים מאד לה', ויש להבין מדוע אברהם אבינו התפלל על אנשי סדום שהיו רעים וחסאים לה' מאד?

ועל אותה שעה נאמר: **"ואברהם עוֹדֵנו עֹמֵד לִפְנֵי ה'"**, ואצל חנה מציינו שהיא התפללה תפלה גלויה וממנה למדו חז"ל הלכות רבות של תפילת שמונה עשרה, אבל הלשון **"עוֹדֵנו עֹמֵד"** שנקברה אצל אברהם מלמדת אותנו תפלה עמוקה יותר לעמת תפילת שמונה עשרה, שתפלת שמונה עשרה היא תפלה בלחש, וכאן אברהם אבינו מלמדינו שאדם יכול לעמוד בשתיקה ובדומיה ובמתשבתו הוא מעמיק להתבונן במעשי ה' ובוטח ברחמינו והדבר נחשב לתפלה עמוקה ונשגבה, וכמו כן, "אברהם עוֹדֵנו עֹמֵד" מלמדינו שאדם יכול להיות בסביבת בני אדם ומשיח עמהם, אך במתישבתו הוא 'עומד' בעקשנות לחשב על ה' תמיד וגם זה בגדר תפלה.

אנשי סדום יכולים לקבל תורה?

ואברהם בתפלתו נסה למצוא זכות על אנשי סדום והנה מבאר בגמרא (דרים לב. לפי אחת השיטות), שסבת שעבוד מצרים היתה על פה שלאחר מלחמת אברהם בפלכים, אברהם הסכים לבקשת מלך סדום שאמר: **"תן לי נפש והרכש קח לך"**, במקום שיחזיק את אנשי סדום אצלו ויניסם תחת פניו השכינה.

ובאמת עלינו להבין, מדוע אברהם אבינו לא

מתיקות הניסים

— מכתבים למערכת —

"והשיב לב אבות על בנים"

לאחר נשואי היה לי שכן גר דק בם יעקב שבקש ממני ללמד אותו את מצוות התורה, וכן עשיתי, בכל שבת הייתי לומד את פרשת השבוע ומלמד את המצוות. שבת אחת הוא לא הגיע לבית המדרש, חכיתי לו למשך קרוב לשעה וכשראיתי שהוא לא מגיע, חזרתי לביתי. במוצאי שבת הייתי רגיל להתפלל מערב באותו מנין שהוא מתפלל, והפעם גם במערב לא ראיתי אותו. חשבתי לעצמי, אולי הוא התארח השבת אצל איזה מוכר שלו ושכח להודיע לי על כך כדי שלא אמתינו לו לחנם, אבל לבי לא היה רגוע, חשתי שמא משהו לא טוב קרה.

אחרי התפלה החלטתי ללכת לביתו ולראות מה אתו, כשהגעתי, ראיתי שיש אור בבית, דפקתי, וזו אני שומע את הקול שלו שהוא אומר: 'רק רגע אני פותח'. לאחר המתנה הוא פתח את הדלת כאשר הוא כפוף.

שאלתי בבהלה, מה קרה יעקב? איך אתה כרגע? יעקב התישב על הספה וספר לי: כאשר נכנסה השבת, הרגשתי כאבים עצומים בלבי וסמרחות הייתי מכרח לשכב על הספה בלי יכולת לזוז, החשש הגדול שלי היה שמא לא אוכל ללמד אתך השבת וקויתי בכל לבי להיות בריא עד אז.

כשהתקרבה השעה שבה אנו לומדים בכל שבת, הרגשתי חיוק, קמתי מהספה והתארגנתי לצאת אליה, אלא שפאשר הגעתי לדלת, נפלתי על הארץ. חכיתי למוצאי שבת וקצת הזמנתי 'הפלה' וכשדפקתי, חשבתי שאלו הם צות אנשי הצלה שהגיעו.

מיד כשהוא סים את דבריו, אכן הגיעו צות הצלה ואחרי שבדקו אותו אמרו שהוא מכרח לראות אתם לבית החולים. החלטתי ללוות אותו כדי לשמוח. וכשהגענו לבית החולים, גלו הרופאים שיש לו סתימה בעורק הראשי של הלב ואמרו שהוא מכרח לעבר ניתוח להכרישו שלא בטוח שהנתוח יצליח ויתכן מאד שהחולה לא יקום. מכובד לא היתה לנו ברירה אלא לאשר זאת, אבל לפני הנתוח שאלתי אותו בעדינות: יעקב, למך לא הודרנות להזמין הצלה בשבת, הרי

« המשך המעשה בעמוד ד'

השתדל לגיי את אנשי סדום ורק פשע מע מהקב"ה שרצונו יתברך לכלותם, עמד עליהם בתפלה? אלא שהאמת היא שהשאלה אינה על אברהם, אלא השאלה והתמימה היא על אנשי סדום, שמתחרו הם ראו שאברהם הצליח במלחמה מעל לדרך הטבע והציל אותם, מדוע הם לא דרשו ובקשו להשאיר במחיצת אברהם ותחת מרותו ולא תחת מרותו של מלך סדום, שהרי אם מלך סדום ייטיב להם במאכלים ובדירות למגורים, הרי שאברהם היטיב להם אין ספק פעמים יותר מכה, שהציל את חייהם ממות, אם כן היה ראוי להם לדרוש להשאיר במחיצתו של אברהם ונאזי אברהם בנדיה היה מלמדם את דרך ה' ומשיבם לדרך ה'.

בני ביתך קודמין

ומפיון שכפאש מלך סדום בקש לקחת את הנפשות לעצמו, הכחין אברהם שאנשי סדום אינם מתנגדים לבקשה זו והדבר טוב בעיניהם, לכן גם הוא לא בקש לקחת אותם לעצמו ולקרב אותם, כי מפיון שזכר בחוש שצחרי שהוא הצילם ממות, אין להם הכרת הטוב לבקש להיות סמוכים אלו, ומתגלה בכה שהם אנשים לא הגונים.

שאם יהיו סמוכים לאברהם, יהיה אסור למדם תורה, שהרי אמרו חז"ל, כל המלמד תלמיד שאינו הגון, כאלו זרק אבן למרקוליס, ואמרו עוד, כשם שמצוה לומר דבר הנשמע, כך מצוה שלא לומר דבר שאינו נשמע.

ובנוסף יש לבאר, שאברהם לא עסק להשיבם בתשובה, מפני שהבין שפעת משלת עליו חובה לבנות ולסד את ביתו, ולכן עסק בתפלות לזכות בבו שמישוף את דרכו, ועסק למול את עצמו ואת לידי ביתו כצווי ה'.

וכמו שמוכח בפסוקים שאברהם עסק בדברים אלו מיד אחרי שובו ממלחמתו עם המלכים והעברת אנשי סדום למלכם, ואברהם חשב את דרכיו, שלאחר שיצאג לביתו, ילך וידאג גם לאנשי סדום.

אלא שביום השלישי למיתו, ה' התגלה אליו והודיע לו שרצונו להפך את סדום, וקז נותר לאברהם אלא לעמד עליהם בתפלה.

מרירות החלטתו של לוט

כאשר המלאכים באו להציל את לוט מהפיכת סדום, כתוב עליו: **"ותמהמה"** עם הטעם 'שלשלת' ויש לבאר זאת לאור המאור, שהטעם 'שלשלת' מלמד על הספק שעמד בלבו של לוט באותה שעה, שכפאש הוא נפרד מאברהם אבינו, הוא בחר לעצמו את ערי הפקר וראה את העיר סדום שפלה משה כגו ה', וכעת, כשלוט שמע מהמלאכים שסדום עומדת להתהפך, הוא הבין עד כמה הוא טעה בבחירה שלו להפריד מאברהם וללכת לעיר סדום שהי לא מרצה כולל מאנשיה, ובשורת המלאכים היתה פרעם עבורו, שלכה רומז הטעם שלשלת הדומה בצורתו לרעם.

וכעת, כשהמלאכים בקשו להוציא מסדום, הוא התמהמה והסתפק האם לשוב להיות תלמיד של אברהם או להשאיר בעוונות שהתרגל אליהם בסדום, והספק הזה מלמד אותנו לכל המוצבים שיש לאדם הסתפקויות בלבו, שישכיל לבחר בדרך ה'.

שרשרת משמים

והגנון של הטעם 'שלשלת' הוא עליה וירידה ושוב עליה וירידה, וכמו כן שלשלת דומה בצורתו גם ל'קפיץ' שעולה ויורד, ובכה מרמז לנו לקח מתוק למצבים שיש לאדם פעמים רבות בימי חייו, שצחרי שיש לו עליה, יש לו ירידה, והדבר חוזר

ונשנה פעמים רבות, והצורה של הטעם שלשלת דומה לשרשרת ומרמזת שהקב"ה חותר חתירה מתחת פסא כבודו וכבכול מוריד לאדם שרשרת כדי שיאחו בה, וכשיאחו בה, הינו שיתלה את עינו לה' ויצפה לישועתו באמת, מיד הקב"ה ירים אותו מכל נפילותיו.

ולאחר שלוט התמהמה האם לשוב אל אברהם או להמשיך בסורו, בחר להמשיך בדרכו הרעה, ובחירתו השלילית הזו נבעה מכה שגם בזמן שהיה לצד אברהם אבינו, היו לו חלוקי דעות מאברהם, שלוט רצה להנות מהעולם הזה גם כשהוא נגד רצונו, כמו שזכר בכה שהוא נתן

טעמים מתוקים

בציור שבכותרת הגליון: אברהם אבינו מכבד את אורחיו במאכלים ומשקים וברקע רואים את סדום שהיא מתפכת.

מפיון שאברהם טרח לגלות דעת ה' בעולם, מדוע לא השיב את אנשי סדום בתשובה בשעה שהם היו בדין כשהצילים ממלחמתו במלכים ובכה להצילים מקלה?

בתוך המאמר: בית משפט של סדום מחיב את אליעזר עבד אברהם לשלם למי שפצע אותו על שהקז לו בכה דם, ואליעזר משלך עליהם אבן ואומר: אם כן שלמו לו אתם מדין 'שעבדתי דרבי נתן'...

בציור שלפנינו: משה רבנו עומד ליד הלווחות השברות ומלמד את עם ישראל את סוד טעמי המקרא. שהם מרמזים על גנון קולו הערב של הבורא יתברך שקורא לנו לשוב אליו בתשובה מכל מקום שהגענו אליו, והגנון הזה מתנגן בכל בית מישקאל, ובפרט על ידי דוד מלכנו (נפני בצד הציור). שלמד לשיר לה' על "חיה וכל בהמה" ועל כל הבריאה.

על מה מרמז טעם המקרא 'שלשלת', שהוא טעם נדיד הקזם רק ארבע פעמים בכל התורה והראשון שבהם בפרשתנו?

ההסבר המלא לציורים והתשובות לשאלות בתוך הגליון.

לצאנו לאכל מהגזל ומקף שהוא בחר בעיר סדום המענגת שקלה משקה, אף על פי שאנשיה היו רעים וחסאים.

ואברהם לעמיתו טען שהעקר הוא למולאות את רצון ה' ולמוד את תלמידיו שפשעושים את רצון ה', זוכים גם לשפע בעולם הזה, כמאמרם (אבות

ה'ט) 'תלמידיו של אברהם אבינו, אוכלין בעולם הזה ונחלין בעולם הבא'.

אם כן, אלו לוט היה מקבל עליו את מורתו של אברהם אבינו, היה זוכה לשפע גדול גם בעולם הזה וכל שבו בעולם הבא, אבל הוא רצה את ישתו ולכן הוא התרחק מאברהם ובנה הפסיד את העולם הזה והעולם הבא.

מתיקותו של אליעזר בעיני ה'

שהירישה מגיעה לו בצדק, אבל הוא עמד בכל הנסיונות הללו ועשה את שליחותו.

וחז"ל אומרים שאליעזר התפלל תפלה שלא כהגון, והתפלה שלא כהגון היא גם זה שבקש שהאשה שמיעדת ליצחק תאמר לו: "שתה אדני, גם לגמלוף אשאב", שהרי רבקה היא אשה צנועה ויתכן שלא תאמר לו כך מפני הצניעות, ועוד שהתפלה שאינה הגונה היתה ככה שמיצד אחד התפלל לה: "שזמן לו שידוך עבור יצחק ומצד שני הוא קנה שהשדוך של יצחק יקבל וכן הוא יזכה להשיא את בתו ליצחק, וכמו שדרשו חז"ל על מה שאמר: "אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי", שהתפון לומר 'אלי', כלומר שזמן לאברהם שיקב את תשומת לבו אליו, ויורה ליצחק לשא את בתו.

ובכל זאת הקב"ה היה מרצה ממנו והוא נענה כהגון, ולמדנו שהגם שפאדם ישנו הרבה נטיות של נגיעות אישיות, בכל זאת, מפניו יש לו צד טוב עם אמת גדולה, תדבר עומד לו לזכות לחיי עולם הבא.

למאן לדבר אסור

הפעם השלישית שיש את טעם השלשלת בתורה הוא אצל יוסף הצדיק בתבת "וימאן", שהוא עמד בנסיון דומה לשל אליעזר עבד אברהם, שאדונו הקפיד בידו את הכל, ואשת אדונו נסתה להסיט אותו לשאת אותה, ויוסף יכל להורות לה לעזב את בעלה וכן היא התירה מתרת לו, שהרי אין דין גרושין נוהג בגון נח (וישלימי מדישין ב).

הפעם השנייה שמופיע הטעם 'שלשלת' בתורה, הוא בתפלתו של אליעזר עבד אברהם כשהתפלל לה' שיקנה לפניו את האשה המיעדת ליצחק, והטעם הוא על תבת "ויאמר" בפסוק: "ויאמה ה' אלי אדני אברהם" וכו', ולאור האמור יש לבאר, שמכיון שאליעזר היה עבד כנעני ועליו נאמר: "ארו מנעו עבד עבדים יהיה לאחיו", ומעמדו היה שונה משל לוט, שלוט היה סמוך לאברהם אבינו, ואילו אליעזר בתחלת דרכו היה מרחק מאברהם אבינו, וכמו שרואים שבזמן עמדת יצחק אליעזר נשא עם ישמעאל, ששיניהם לא ראו את אור ה' בהר המוריה.

ובכל זאת אליעזר התגבר על כל הנסיונות שהיו לו, הן מצד טבעו הארוי והן מצד חברתו עם ישמעאל, והתחבר לאברהם בלב נאמן ואמתי וכן זכה להעביר את תורת אברהם ליצחק ולדאג לו לשידוך הגון, ונמצא, שהזיות של יצחק שיכות לאליעזר, עד שזכה להקנס למחיצתו של אברהם בעולם הבא, מה שלא מצינו שזכה אפילו שם בן נח.

מתיקות גם בתפלה שאינה הגונה

פי לאליעזר היה נסיון גדול שלא להיות נאמן לאברהם, ובזמן שאברהם בקש ממנו לחפש שדוך ליצחק, הוא היה יכול להכשיל את שליחותו ולא לקבא שדוך ליצחק, כגדי שיצחק ישא את בתו וכן אליעזר יירש את אברהם רבו, כפרט שהוא היה דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים והרגיש

עצות מתוקות

ידוע שלכל יחדי יש חלק בתורה (ע"פ היתר תוש אסא) ויש לבאר זאת, שכל אדם מקבל אות אחרת בתורה והעבודה שלנו היא לפתח ולשנות את משמעות האות שבתורה שנקבנו לטובה, וכגון שאם יש לאדם את האותיות 'ש'ק'ר', ישממש באותיות אלו לק'ש'ר', להתקשר ולהתחבר לה' ולרצונו יתברך.

מתיקות שיחי

רבנו של עולם, וכן ברחמיך להפך את טבעי ויתכונתי מרעים לטובים ואזכה להטירה מפל הבלי העולם הזה ולהתקדש בקדושתך העליונה, ולא אטעה כלום שבחר לו את ערי סדום מפני התענוגות הנשמיים שבה והתרחק מאברהם, ובכך בסופו של דבר הפסיד גם את העולם הזה, שהרי סדום נהפכה ולא נשאר בידו מאומה, לכן וכן לבחר בך בתורתך וללכת בדרך ישרים בעניך, ואזכה לנחל חיי עולם הבא עוד בהיותי בזה העולם וכל שכן לאחר צאתי מן העולם, לאחר אריכות ימים ושנים טובות, אמן סלה.

אבל יוסף הצדיק שמר נאמנות לה' ולאדונו שהפקיד הכל בידו, ולא עשה לו את הרעה הזאת, והבין שגם אם היה אפשר להתיר פניכול את השרץ הזה, הרי שהשרץ נשאר שרץ טמא, ומעשה זה הוא רע לפי דרך התורה, שפולמדת על נאמנות ועל ההיריות מוכפיות טובה כלפי מי שמטיב לאדם, וכשהיא תפסקה אותו בגדו, נאמר עליו: "וימאן" עם שלשלת, ללמד שהיה לו נסיון להתיר את השרץ ומצד שני הוא ידע שאז חטאה גדולה, ולכן הוא נס וברח, כדי שלא לפול בנסיון הגדול הזה.

מתיקות ותורו של משה רבנו

מה שהאזן צריכה לשמע

וכשמיש את אהרן על תנוף אָזונו, למדם שהשמיעה באזן לקול ה' היא המעלה החשובה ביותר ואותה צריך לכון לקנות בעת עבודת הקרבנות, ולכן הוא בעצמו מוסר להם את כל תורת הקרבנות, פאשר ככה הוא מותר שמעלת עבודת הקרבנות לא תעבר לזרעו, אלא לזרע אהרן, ללמד לדורות שעקר מעלת הקרבנות היא לשמע בקול ה', כמו שהוא שומע בקול ה' לומר ולתת את ההנהיגה לאהרן.

ובקרבנות מבאר שהביאו את שוק המיזין לפני

שמה הקב"ה לא מרצה בו ולכן אינו מנכה את גניו להקריב את הקרבנות וכמו שמצינו שהלשה ידעתו של אהרן לאחר שכל הנשיאים הקריבו את קרבנם, מפני שחשש שמה אינו מרצה בעיני ה'.

אבל מצד שני הוא הבין שבודאי לא דוחה אותו, אלא שהקב"ה לא נתן לגניו את זכות שחיסת ועבודת הקרבנות, מפני שהחשוב ביותר לפני ה' הוא עצם שחיסת היצר הרע ולדבק במדת התורה, להסכים שאהרן אחיו ובניו ישרתו לפני ה' והוא ישאר במקומו, כמו שכתוב: "הנה שמע מנבח טוב להקשיב מחלב אילים".

הפעם הרביעית שמוזכר בתורה הטעם שלשלת, הוא בשבעת ימי המולאים, בזמן שמושה רבנו משח את אהרן ובניו להיות משרתי ה' במשכן, שפאשר משה שחט את האיל, נאמר: "וישחט" כשעליו הטעם שלשלת, פי אמנם למשה לא היתה שום התלבטות לעשות את רצון ה', אבל ללמדנו שאדם מתלבט הרבה להפגע לרצון ה', וכיכול פאשר משה שחט את האיל, היה לו צד לחשב: מה עם בני? האם לא ראוי שגם הם ישחטו את האיל כדי לכפר על השנים שבהם הם היו בבית יתרו בהיותו כמר לעבודה זרה? וחשש

ה' ללמד שתמיד כשיש לאדם ספקות באיזה צד לפנות, יבחר תמיד לפנות לימין, כמאמרם (יזקא טו), כל פניו תהי לא יהיו אלא לצד ימין, וכינו שזהו מתנה גדולה ש' מולמדינו ארוחת חיים לבחר בצד ימין, לכן בהקרת הטוב על כף לה', מביאים לפנינו יתברך את שוק הימין של הקרבן.

שכרו של המותר

ועל פרשת ימי המולואים נאמר: "פאשר עשה ביום הזה צנה ה' לעשת" ודרשו חז"ל (יזקא טז), "לעשת" אלו מעשה פרה, "לכפר" אלו מעשה

ועל כן יש לדרש את דברי הגמרא, אין התורה מתקנת אלא במי שמשחיר פניו על בניו ובני ביתו פערוב, שכבכול משה רבנו הרגיש בדקות שקמה הקב"ה לא מרצה בי ולכן אני מפסיד את מצות הקרבנות מצדע, אבל מיד חזק את עצמו והאמין בעצמו שאכן הקב"ה מרצה ממנו.

אלא שזהו רצון ה' שהאדם יסכים לומר לאחיו ולחבריו ולזפות אותם במעלות שהוא ודרשו לא זוכים להם, ובכך החשיר את פניו על ידיו, מפני שזה היה רצון ה', ולכן זכה לכתרה של תורה ועד היום הוא עומד ומשמש בפרום.

יום הפפורים, ואפשר לכאר זאת, שלאור היתור הגדול של משה לאהרן אחיו, זכינו ללמד מפה את סדר עבודת יום הפפורים ואת מעשה פרה אדומה, שכן הפרה אדומה היא מטרת טמאים ומטמאה טהורים, כדגמת מה שמושה רבנו נתן את מצות שחיטת הקרבנות לאהרן ולא לבניו, וככל כול אהרן ודרשו נהרה ודרע משה הפסידו את המעלה הזאת ובזה הקב"ה בשר למשה, שאף על פי שגניו לא יהיו פניהם, זכו להטהרה בכל שנה ביום הפפורים, וכן יוכלו להטהרה מטמאת מת על ידי הפרה אדומה.

המשך מתיקות הניסים

למדנו שפיקוח נפש דוחה שבת? יעקב אמר לי: לא הייתי מסגל להתקשר בשבת.

הסברתי ואמרתי לו: הרי מה שאנחנו שומרים שבת זה לא בגלל שאנחנו מרגישים בכך הרגשה טובה, אלא רק בגלל שרק צנה אותו הבורא, ומכיון שבמצב של ספק פיקוח נפש הוא מצוה לחלל את השבת, עלינו למלאות גם את רצונו הזה.

יעקב אמר לי: אני מבין שאמת צודק, אבל המצפון שלי לא נותן לי לחלל את השבת בשום אופן. השבתי לו, זה מה שאני מסביר לה שיהידי לא שומר את השבת בשביל המצפון הטוב שלו, אלא רק בגלל שרק צנה הבורא, ולכן בזמן של ספק פיקוח נפש, שרצון ה' ששחלל שבת, עלינו לחלל שבת בלי הסוס ומרן השוי' פוסק: 'השואל הרי זה שופך דמים!'

לפני הנתוח הוא אמר לי, מכיון שאני לא יודע אם אקום מהמטה הזאת, לכן אני רוצה לגלות לה על הירושה שלי, ופרט בפני מהו הרכוש שלו שנמדד בסכום של כשלושים אלף שקלים, ואמר לי שבמדה והוא לא יקום מהמטה, שאעשה עם זה מה שאני מבין שטוב לעשות עם זה לעלי נשמתו, והזנו למקום שטוב דין והוא חתם בפני על המסמכים הנדרשים כדי לתת לי בעלות על רכושו.

אתרי שרופאים הרדימו אותו, הם אמרו לי שהוא הגיע לבית החולים במצב שכבר קשה מאד להציל את חייו ולכן רוב הסמכים הם שהוא לא יקום

מהמטה. במשך הנתוח כתיי הרבה לה' שירחם עליי, אבל בסופו של דבר, הרופאים הודיעו לי שהוא הלך לבית עולמו.

היה לי צער איום מפה וחשבתי במה אוכל להיטיב לנשמתו. בסיעתא דשמיא עלה בלבי רציון, מכיון שבקבר הוא ספר לי שיש לו בן יחיד בחוץ לארץ ואף נתן לי את מספר הטלפון שלו, לכן ככלתי ליצר אתו קשר וספרתי לו שאביו נפטר.

הוא התרגש ובכה ואף הדרדור לעלות לארץ ולהשתתף בלוי' אביו. לאחר הלוי' הוא דבר אתי אודות הירושה, אמרתי לו שידוע לי על רכושו, אבל מכיון שאביו בחר בדרך היהדות, הוא הצהיר בפני עורך דין שרצונו להעביר את רכושו רק למי שהולך בדרך התורה ונתן לי יפוי כח להחליט מה לעשות בפעל עם רכושו.

מהי דרך התורה? שאל הבן ואמרתי לו שהקב"ה דורש גם מהגויים לשמר את שבע מצוות בני נח, הבן התענגן מאד במצוות אלו, וספר לי שכעת יש לו תכנית לשאת אשה בחוץ לארץ ולכן הוא רוצה לחזר לחו"ל ולשוב לארץ אתרי שיתחתן, ואז ישמע ממני אודות אותו שבע המצוות, וקצת הוא בקש שאתן לו את הממון והוא מבטיח לשמר את שבע המצוות.

מכיון שלא ככלתי לסמך שאכן הוא יעמד בדבורו, אמרתי לו שלא אוכל לעשות כן, אלא אם כן אדם כל אלמד אותו את המצוות. הוא קבל את דברי ועכב את חזרתו לחו"ל ולמך פשלה שבועות למדתי

אתו בכל יום את המצוות שגם הגויים מחזיקים בהן. מיום ליום, כאשר הייתי לומד אתו, הוא היה מתפעל יותר ויותר, וכשסימתי ללמד אותו היטב את שבע המצוות, הוא אמר: קעת אני מבין כמה צדק אבא שלי שהתגייר, וגם אני רוצה להתגייר.

אמרתי לו: לא באת לומר לה' להתגייר, ואתה הרי צריכת לחזר לבית שולך ולהתחתן, ומה שקבאתי ללמד אותך זה רק לשמר על שבע המצוות שאתה מחזיק בהן, אבל קעת הוא אמר: לא אני כבר החלטתי בלבי שאני לא רוצה להתחתן עם אותה אשה שחשבתה להתחתן אתה, כי אני רוצה את דרכי התורה שאין כמותם ואני רוצה להקים בית יהודי.

התחלתי לדבר אתו אודות הירושה והוא השיב לי: אומר לה' את האמת, קעת הירושה לא כל כך מענינת אותי, עכשו מענין אותי להתמסר ליהודי! בימים שלאחר מכן הוא עשה את כל מה שצריך לעשות כדי להתגייר, וכעבר התקופה שנקבעה לו על פי בית הדין, הוא זכה להכנס תחת כנפי השכינה.

כמוכן שמרתי אתו על קשר חם, והוא שקע ראשו ורבו בתורה ובעבודת ה'. עבדו כשנה וחצי לאחר גיורו, הוא זכה למצא את בת זוגו - גיורת צדק, אב אחת משמחת שבע הברכות שלו יכיתי לערך בתי בתי ובאותו ערב הלכתי לו את כל סכום רכוש אביו בצ"ק. באותו הלילה היתה לי שמחה עצומה על שהקב"ה זכני לקום את צואת הנפסה לעשות עם רכושו תועלת לנשמתו.

ז. ה. פתח תקנה

אור חדש
בבתי המדרשות ובבתי ישראל
עם צאתו לאור של הספר

מתיקות התורה

על חומש בראשית

מתוך סדרה חדשה
על חמישה חומשי תורה

נערך מתוך שיתוחיו שיעוריו הפלאים
של הגאון רבי מנחם ברוך יאעו שליט"א,
על פרשיות התורה ועל הפסוקים.
מתובלים בספירות מיוחדים רבי לךח.

חדשים מתוקים

א. אילו חסדי ה' משלשים נזקרים בכל יום בשבח המלאכים? **ב.** כיצד אנשי סודם היו יכולים להציל את עצמם מפלה? **ג.** איזה חזק מתוק לומדים מאליעזר? **ד.** מה הדיעת השמונה ב'שוק הימין' שהביאו לפני ה'?

התשובות מונחות בתוכן גליון זה. ניתן לשלוח את התשובות לכתובת האי-מייל: 7885595@gmail.com או בהודעה קולית בקו 'קול מתיקות': 073-313-4395. בצירוף שם. כתובת וטלפון: הווכח מפרשת נח: שמעון הברשטאם, בית שמש.

ללמד את מסכתות זיקין לשמה

התורה התחילה בעניי אמונה ובמעשיות על האבות הקדושים המולמדים אותנו אהבת ה' וימדות טובות, ורק לאחר מכן נכתבו פרשיות משפטים וכי המדברות מדוני נזיקין ושאר דיני התורה, בכדי ללמדנו שרק אתרי שאדם מלא בהקרת הטוב לה' ובדברים של חובות הלכבות, רק אז הוא יכול לעסקל פראוי בדיני התורה לשמה, מפני שרק עם לב מלא באהבת ה' ובמדות טובות זכה ללמד את דיני התורה פדיני נזיקין בלב נאמן לה' ויגהם יפיק לקח להזהר מאד מלהזיק לחבירו, וכן שאם חלילה נגרם דרבו נזק לחבירו וכדומה, ישלם את חובתו בנאמנות.